

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny–Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Hanna Bartkowiak

2 Protokolant: staż. Katarzyna Szymczak

4przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Agnieszki Krysmann

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2022 r.

sprawy **M. P.**

oskarżonego o przestępstwa z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk oraz z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę

5od wyroku Sądu Rejonowego w Pile

z dnia 7 grudnia 2021 r., sygn. akt II K 775/21

1. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
2. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. B. kwotę 1 033,20 zł (w tym VAT) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu za I i II instancję.
3. Zwalnia oskarżonego od obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym nie wymierza mu opłaty za II instancję.

Hanna Bartkowiak

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 430/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Pile z dnia 7 grudnia 2021 r., sygn. akt II K 775/21

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia

0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

#na korzyść

#na niekorzyść

#w całości

#w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.11.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art.438 pkt 1 k.p.k.– obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k.– błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k.– rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art.439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

<p>STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
Lp.	Zarzut	
3.1.	<p>Zarzut podniesiony przez oskarżonego oraz jego obrońcę:</p> <p>Obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynów przypisanych oskarżonemu poprzez błędne zastosowanie art. 286 kk albowiem oskarżony nie miał z góry powziętego zamiaru niewywiązania się z umów, a zatem swoim zachowaniem wypełnił co najwyżej znamiona przestępstwa z art. 297 kk.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
<p>Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia nie potwierdziła wskazań zawartych w apelacji o dopuszczeniu się przez Sąd Rejonowy obrazy przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynów przypisanych M. P.. Organ orzekający w tej sprawie w I instancji trafnie stwierdził, opierając się w tej mierze o wiarygodny materiał dowodowy, że podsądny swoimi zachowaniami podjętymi w okresie od 22 lutego 2020 r. do 29 lutego 2020 r. dopuścił się popełnienia ciągu 11 przestępstw z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że każdorazowo przy składaniu wniosków o przyznanie</p>		

kredytów M. P. wprowadzał w błąd przedstawiciela instytucji udzielającej danego kredytu konsumenckiego co do tożsamości kredytobiorcy (podawał się on bowiem za L. U.), a także zamiaru wywiązania się z warunków zawartej umowy. Ponadto swoim zachowaniem oskarżony w pięciu wypadkach doprowadził przedstawicieli instytucji kredytowych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (przyznanie kredytów), a w pozostałych 6 przypadkach usiłował doprowadzić do takiego skutku, jednak zamierzonego celu nie osiągnął z powodu decyzji odmownej instytucji kredytowej co do przyznania pożyczki pieniężnej. Prawidłowe więc było wnioskowanie Sądu I instancji co do wyczerpania wszystkich ustawowych znamion wymaganych przez przepis art. 286 § 1 kk.

Analizując argumenty zawarte w obu apelacjach Sąd Okręgowy zgodził się z autorami tych środków zaskarżenia, że przestępstwo określone w art. 297 § 1 kk ma charakter formalny i kryminalizuje działania związane z nadużyciem zaufania co do prawdziwości przedkładanych dokumentów dla uzyskania instrumentu finansowego. Dla przypisania sprawcy tego typu czynu zabronionego nie jest więc wymagane zaistnienie szkody (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2021 r., sygn. akt IV KK 453/19, Lex nr 3107865). Rację miał więc obrońca oskarżonego podnosząc, że ustawodawca przesunął karalność z art. 297 § 1 kk „na przedpole” czynu stanowiącego klasyczne oszustwo będące przestępstwem skutkowym. Warto jeszcze dodać, iż dla

przypisania sprawstwa przestępstwa wyczerpującego kumulatywnie znamiona określone w przepisach art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk niezbędne jest wykazanie, że w chwili przedkładania pracownikowi banku w celu uzyskania kredytu przerobionego, podrobionego, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu, bądź nierzetelnego, pisemnego oświadczenia dotyczącego okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wsparcia finansowego, sprawca nie tylko zamierzał uzyskać kredyt, ale już miał z góry powzięty zamiar jego niespłacenia w przyszłości. Wszak, gdyby założyć, że każdy kto przedkłada takie dokumenty jednocześnie, „automatycznie” odpowiada za przestępstwo z art. 286 § 1 kk i nie zachodzi przy tym konieczność ustalenia po jego stronie zamiaru niespłacenia tego kredytu, to ustawodawca zbędnie wprowadziłby do kodeksu karnego obok przestępstwa z art. 286 § 1 kk także przestępstwo z art. 297 § 1 kk (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 23 sierpnia 2013 r., sygn. akt II AKa 262/13, Lex nr 1366070). Słuszne zatem były zawarte w środkach odwoławczych rozważania teoretyczne o zależnościach pomiędzy przestępstwem z art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk. Przy czym wobec kierunku apelacji, zmiana wyroku i przyjęcie kumulatywnej kwalifikacji nie wchodziło w ogóle w grę. Z kolei pełniący nietrafnie przenieśli owe rozważania na grunt kontrolowanej sprawy albowiem w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy nie sposób było przyjąć, że w czasie składania wniosków o przyznanie kredytów konsumenckich oskarżony miał

zamiar spłacić raty zaciągniętych w ten sposób zobowiązań. Znamiennym jest, iż M. P. w trakcie pobytu u znajomego L. U. w dniu 22 lutego 2020 r. sfotografował jego dowód osobisty, uzyskując w ten sposób dostęp do danych osobowych tego pokrzywdzonego, zapewniając go, że dane te są niezbędne w celu sporządzenia dla w/w umowy o pracę, którą obiecywał mu załatwić, a ostatecznie tego nie zrobił. Podejrzany składając wyjaśnienia nie krył, że już wówczas zrodził się zamiar wykorzystania danych osobowych znajomego do zaciągnięcia pożyczek. Oskarżony bardzo szybko zrealizował swój pomysł, gdyż już tego samego dnia złożył za pośrednictwem sieci internetowej aż sześć wniosków o kredyt konsumencki, z czego uzyskał środki finansowe z trzech kredytów, a pozostałe zostały odrzucone z uwagi na nieprawidłowości stwierdzone w trakcie rozpatrywania wniosków przez poszczególne instytucje finansowe. W kolejnych dniach złożył jeszcze pięć takich wniosków o kredyty w różnych firmach. Podkreślić przy tym należy, że oskarżony zarówno w trakcie uzyskiwania dostępu do danych osobowych L. U., jak i w czasie składania wniosków o przyznanie kredytów konsumenckich miał poważne problemy finansowe, co sam przyznał w trakcie przesłuchania mającego miejsce w dniu 5 października 2021 r. Wiedział on doskonale, że sam nie uzyska żadnej pożyczki pieniężnej od pokrzywdzonych instytucji kredytowych, dlatego postanowił zawioskować o kredyty z wykorzystaniem danych osobowych L. U., w których posiadane wszedł w dniu 22 lutego 2020 r. W wymienionych okolicznościach zapewnienia M. P. wyrażone

w trakcie przesłuchania w postępowaniu przygotowawczym, iż planował spłacić wszystkie zaciągnięte zobowiązania jawią się jako całkowicie niemiarodajne, niewiarygodne i podane jedynie w celu uniknięcia odpowiedzialności karnej z art. 286 § 1 kk. Trafność tego wniosku potwierdza treść wniesionych apelacji, opierających się wyłącznie o to jedno twierdzenie. Ponadto omawiane zapewnienia o zamiarze spłacenia rat pozostają w sprzeczności z przyznaniem się do winy przez oskarżonego do wszystkich zarzucanych mu w akcie oskarżenia czynów. Warto jeszcze dodać, że po uzyskaniu środków finansowych z pożyczek pieniężnych oskarżony nie spłacił ani jednej raty z żadnego z przyznanych kredytów, Jak wynika z zaświadczenia o zatrudnieniu (k. 406) nieprzerwanie od dnia 1 lipca 2019 r. był on zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w firmie (...) Sp. z o.o. Sp.k. na stanowisku kontrolera stanów magazynowych uzyskując z tytułu wykonywanej pracy stały comiesięczny dochód w wysokości 3400 zł netto, jednak jak przyznał w swoich wyjaśnieniach dochody przeznaczał na inne wydatki, mieli z partnerką trudną sytuację materialną. Oznacza to, że oskarżony nie miał realnych szans na dokonywanie spłat zaciąganych pożyczek pieniężnych. Nie przedstawił zresztą żadnych konkretnych perspektyw jak zamierzał wywiązać się z tych umów oraz ewentualnie co stało temu na przeszkodzie. Bardzo znamienne jest przy tym to, że oskarżony ukrywał swoje dane personalne zaciągając pożyczki, w tym celu nawet założył konto bankowe na nazwisko L. U.. Pokrzywdzone instytucje wprowadzał zatem w błąd odnośnie tego kto w ogóle jest

kredytobiorcą, co miało charakter oszukańczy i wiązało się z zamiarem niespłacania zadłużenia. Dodać jeszcze trzeba, że analiza karty karnej M. P. prowadzi do wniosku, że jest on wielokrotnym sprawcą przestępstw z art. 286 § 1 kk, z których ewidentnie stworzył dla siebie dodatkowe źródło uzyskiwania korzyści majątkowych. Oskarżony mając więc bogate doświadczenie w tego typu czynach zabronionych, popełnił kolejne przypisane mu w zaskarżonym wyroku. Podsumowując powyższe, Sąd Okręgowy, jak organ meriti, uznał że M. P. swoimi zachowaniami podjętymi w warunkach ciągu przestępstw każdorazowo wyczerpał wszystkie ustawowe znamiona czynu zabronionego usankcjonowanego w art. 286 § 1 kk (przy czym w 6 wypadkach było to wyłącznie usiłowanie popełnienia tego przestępstwa), a Sąd Rejonowy w sposób trafny przypisał mu odpowiedzialność karną w zaskarżonym wyroku.

Wniosek

Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Brak podstaw do uwzględnienia powyższych wniosków z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Kontrola odwoławcza zaskarżonego orzeczenia nie potwierdziła trafności

twierdzeń apelacji o tym, że zachowania oskarżonego opisane w akcie oskarżenia można było zakwalifikować wyłącznie jako przestępstwa z art. 297 § 1 kk. Przyjęta przez Sąd Rejonowy kwalifikacja prawna było poprawna, nie było więc powodów dla wydania w tej sprawie orzeczenia o charakterze kasatoryjnym.

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>o.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>o.11.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>Wyrok Sądu I instancji utrzymano w mocy w całości.</p>	
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Powodem utrzymania wyroku w mocy jest całkowita niezasadność zarzutów apelacji oskarżonego oraz jego obrońcy, jak też brak podstaw wskazanych w art. 439, 440 i 455 kpk, uzasadniających zmianę lub uchylenie wyroku poza granicami zarzutów i wniosków apelacji. Sąd Okręgowy objął kontrolą odwoławczą również orzeczoną karę i stwierdził, że była ona wyważona i współmierna do wagi popełnionego ciągu 11 przestępstw z art. 286 § 1 kk. Podobnie organ odwoławczy nie miał żadnych zastrzeżeń do orzeczonego środka kompensacyjnego w postaci obowiązku naprawienia szkód.</p>	

0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
0.0.11.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwiąże o powodach zmiany	

0.15.3.Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art.439 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	#art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia		

0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2.	<p>Zgodnie z art. 616 § 1 pkt 1 kpk do kosztów procesu należą koszty sądowe, którymi są m.in. wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania (art. 616 § 2 pkt 2 kpk). Jednym z wydatków Skarbu Państwa, na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 kpk są wypłaty dokonane z tytułu nieopłaconej przez strony pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez adwokatów lub radców prawnych.</p> <p>Obrońca oskarżonego z urzędu – adw. A. B. (przydzielona mu na wniosek, na etapie postępowania międzyinstancyjnego po złożeniu apelacji własnej przez oskarżonego) – wniosła w swoim środku odwoławczym o zasądzenie od Skarbu Państwa zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu w postępowaniu przed Sądem I instancji oraz II instancji. Przytoczone wyżej przepisy stanowią podstawę prawną orzeczenia uwzględniającego to żądanie. Wysokość kosztów adwokata została ustalona w oparciu o § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 17 ust. 2 pkt 3 i 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 18). Przyznanie obrońcy z urzędu wynagrodzenia nie tylko za postępowanie odwoławcze ale też za postępowanie przed Sądem I instancji było uzasadnione, gdyż adw. A. B. sporządziła apelację, a więc podejmowała czynności jeszcze</p>

	w postępowaniu międzyinstancyjnym stanowiącym element postępowania pierwszoinstancyjnego.
3.	<p>Zgodnie z art. 634 kpk jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, do kosztów procesu za postępowanie odwoławcze od orzeczeń kończących postępowanie w sprawie mają odpowiednie zastosowanie przepisy o kosztach za postępowanie przed sądem I instancji.</p> <p>Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy opierając się na dyspozycji przepisu art. 624 § 1 kpk zwolnił oskarżonego od obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów procesu za postępowanie odwoławcze. Oskarżony M. P. nie posiada żadnego znaczącego majątku, ma na utrzymaniu partnerkę oraz dziecko, wspólnie też wychowują dwójkę dzieci partnerki. Poza tym zaskarżonym wyrokiem nałożono na niego obowiązek naprawienia szkody w łącznej wysokości 3450 zł. Dotychczas był on zatrudniony na umowę o pracę, jednakże z uwagi na konieczność odbycia orzeczonej kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności nie będzie mógł w ten sposób zarabkować. Nadto oskarżonego obciąża obowiązek poniesienia kosztów sądowych za postępowanie pierwszoinstancyjne, który to element wyroku nie był kwestionowany przez apelujących. Uwzględniając to wszystko, Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że dodatkowe obciążanie oskarżonego kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze jest nieuzasadnione i stanowiłoby dla niego zbyt dużą dolegliwość finansową. Te same względy zaważyły na odstąpieniu od wymierzenia podsądnemu opłaty za II instancję stanowiącej element składowy tych kosztów.</p>

7. PODPIS

Hanna Bartkowiak